

GRAD NOVI PAZAR

GRAĐANSKI VODIČ KROZ BUDŽET ZA 2020. godinu

Uvod u javnu raspravu o nacrtu odluke o budžetu grada Novog Pazara za 2020. godinu

- Svrha ove prezentacije je da na što jednostavniji i razumljiviji način objasni na koji način lokalna samouprava planira u narednoj godini da koristi javne resurse kako bi se izvršile obaveze i zadovoljile potrebe građana.
- Namjera nam je da Vam damo sažet i jasan prikaz Nacrta odluke o budžetu grada Novog Pazara za 2020. godinu, koja je po svojoj formi veoma obimna i teška za razumevanje zbog specifičnih pojmova i klasifikacija koje je čine.
- Želimo da čujemo vaše mišljenje o Nacrtu odluke o budžetu grada Novog Pazara za 2020. godinu i sugestije za unapređenje.
- Nastojimo da kroz ovaj transparentan pristup unapredimo Vaše razumevanje i interesovanje za lokalne finansije, a u perspektivi očekujemo i unapređenje zajedničke saradnje u postavljanju ciljeva, definisanju prioriteta i planiranju razvoja našeg grada Novog Pazara.

Ko se finansira iz budžeta?

Direktni korisnici budžetskih sredstava:

- Skupština grada
- Gradonačelnik
- Gradsko veće
- Gradska uprava za izvorne i poverene poslove
- Gradska uprava za naplatu javnih prihoda
- Gradsko javno pravobranilaštvo

Ostali korisnici javnih sredstava:

- Obrazovne ustanove (škole)
- Dom zdravlja
- Centar za socijalni rad
- Sportski savez
- Javna ustanova - Sportsko sajamska ustanova Pendik
- Javna ustanova - Kancelarija za mlade

Indirektni korisnici budžetskih sredstava:

- Narodna biblioteka Dositej Obradović
- Muzej Ras
- Arhiv Ras
- Kulturni centar
- Regionalno pozorište
- Centar za decu i omladinu Duga
- Turistička organizacija Novi Pazar
- Predškolska ustanova Mladist
- Mesne zajednice
- Regionalni centar za profesionalni razvoj zaposlenih u obrazovanju

Kako nastaje budžet grada?

BUDŽET grada je pravni dokument koji utvrđuje plan prihoda i primanja i rashoda i izdataka grada za budžetsku, odnosno kalendarsku godinu.

To znači da ovaj dokument predstavlja predviđanje koliko će se novca od građana i privrede u toku jedne godine prikupiti i na koji način će se taj novac trošiti.

Iz gradskog budžeta se tokom godine plaćaju sve obaveze lokalne samouprave. Isto tako u budžet se slivaju prihodi iz kojih se podmiruju te obaveze.

Gradonačelnik i lokalna samouprava sprovode gradsku politiku, a glavna poluga te politike i razvoja je upravo budžet grada.

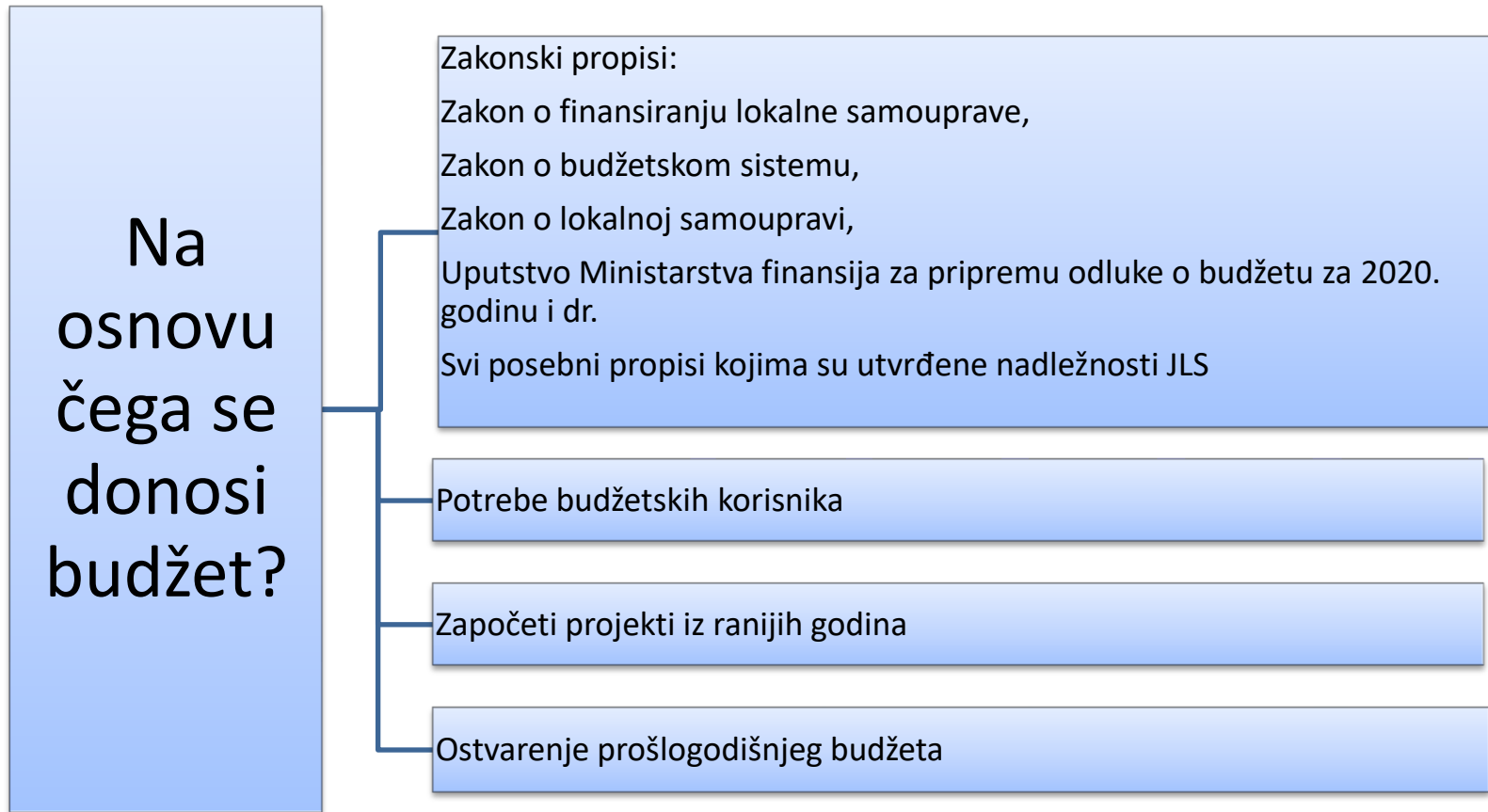
Prilikom definisanja ovog, za grad Novi Pazar najvažnijeg dokumenta, rukovode se zakonskim okvirom i propisima, strateškim prioritetima razvoja i drugim elementima.

Realnost je takva da postoje velike razlike između želja i mogućnosti, tako da kreiranje budžeta podrazumeva utvrđivanje prioriteta i pravljenje kompromisa.

Ko učestvuje u budžetskom procesu?

Na osnovu čega se donosi budžet?

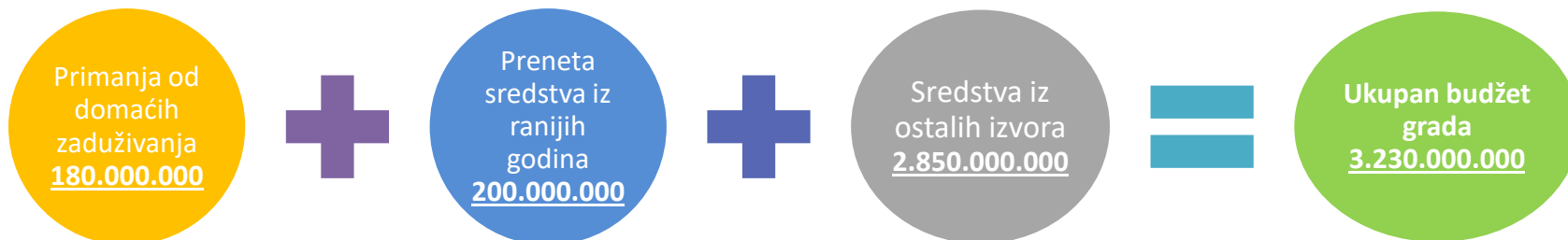
Kako se puni gradska kasa?

- Ukupni planirani **javni prihodi i primanja** grada Novog Pazara za 2020. godinu iznose

3.23 milijardi dinara

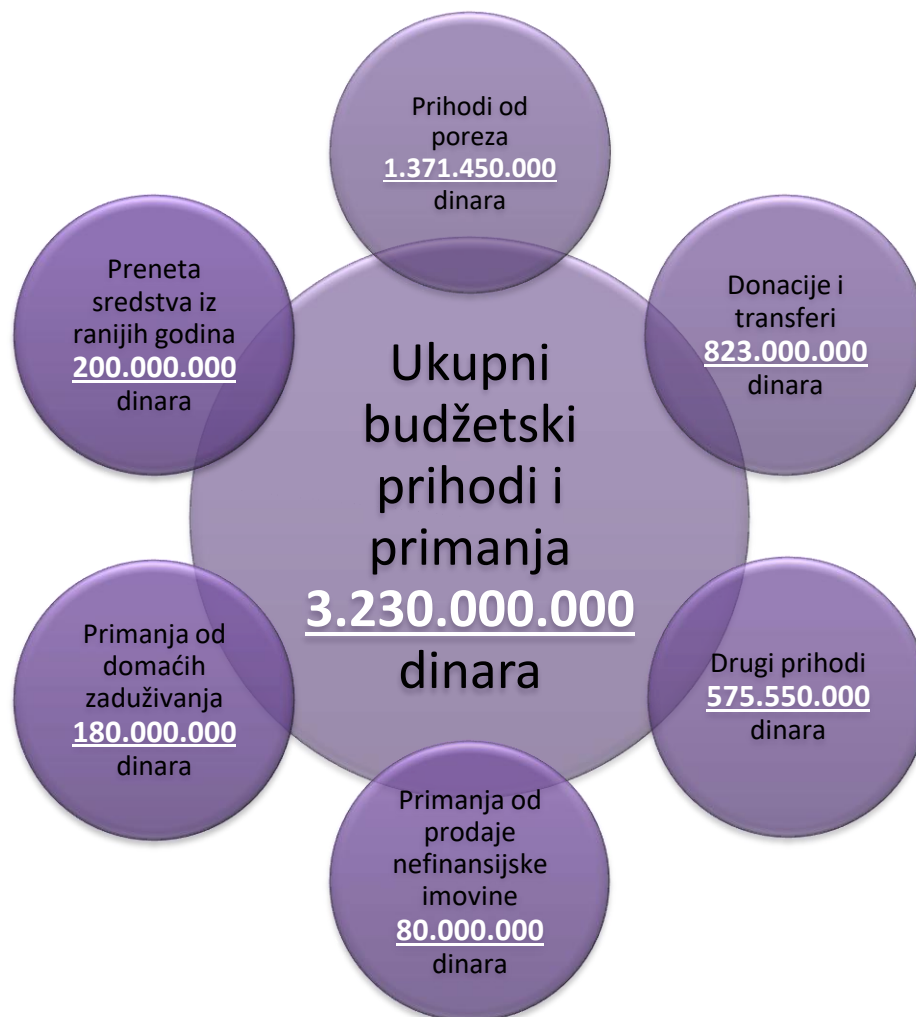
- Nacrtom odluke o budžetu grada Novog Pazara za 2020. godinu planirana su sredstva od primanja od domaćih zaduživanja u iznosu od 180 mil dinara, preneti sredstva iz ranijih godina u iznosu od 200 mil dinara i sredstva iz ostalih izvora u iznosu od 2.850 mil dinara.

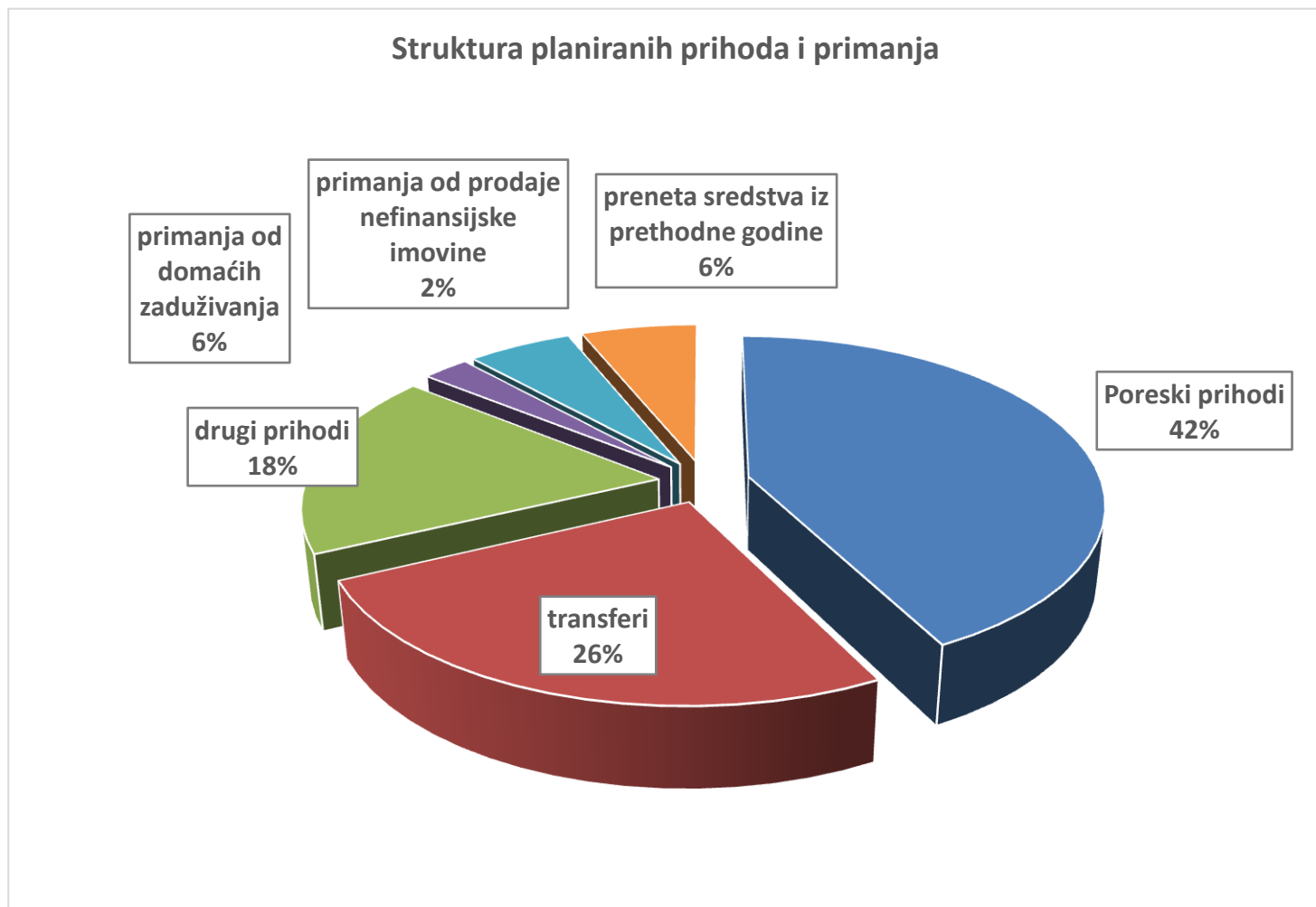
Šta su prihodi i primanja budžeta?

Poreski prihodi	<ul style="list-style-type: none">• Vrsta javnih prihoda koji se prikupljaju obaveznim plaćanjima poreskih obveznika bez obaveze izvršenja specijalne usluge zauzvat
Donacije i transferi	<ul style="list-style-type: none">• Donacije se dobijaju od domaćih i međunarodnih donatora i organizacija za različite projekte. Transferi podrazumevaju prenos sredstava od nivoa Republike Srbije lokalnom nivou vlasti. Mogu biti namenski (za tačno utvrđene namene) ili nenamenski (nije im unapred utvrđena namena te se mogu u skladu sa zakonom koristiti za bilo koje svrhe) .
Neporeski prihodi	<ul style="list-style-type: none">• Vrsta javnih prihoda koji se naplaćuju za korišćenje javnih dobara (naknade), pružanje javnih usluga (takse) ili zbog kršenja ugovornih ili zakonskih odredbi (kazne i penali)
Primanja od prodaje nefinansijske imovine	<ul style="list-style-type: none">• Ova primanja se ostvaruju prodajom nepokretnosti i pokretnih stvari u vlasništvu grada.
Primanja od zaduživanja i prodaje finansijske imovine	<ul style="list-style-type: none">• Primanja od zaduživanja predstavljaju prilive po osnovu primanja od zaduživanja kod poslovnih banaka u zemlji u korist nivoa gradova. Primanja od prodaje finansijske imovine predstavljaju prilive po osnovu prodaje domaćih akcija i ostalog kapitala u korist nivoa gradova.
Preneta sredstva iz ranijih godina	<ul style="list-style-type: none">• Predstavljaju višak prihoda budžeta grada koji nisu potrošeni u prethodnoj budžetskoj godini

Struktura planiranih prihoda i primanja za 2020. godinu

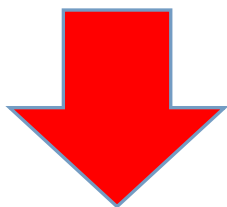

Struktura planiranih prihoda i primanja za 2020. godinu

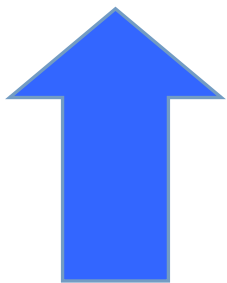

Koje promene u budžetu se očekuju u odnosu na tkuću 2019 godinu?

- Projektovano je da će ukupni planirani prihodi i primanja našeg grada u 2020. godini biti **uvećani** u odnosu na poslednju izmenu Odluke o budžetu za 2019. godinu za **97.150.000** dinara, odnosno za **3 %**.

- Očekivano je smanjenje **primanja od prodaje nefinansijske imovine** za 10.000.000 dinara.

- Projektovano je uvećanje **tekućih prihoda** za 108.650.000 dinara.
- Projektovano je uvećanje **prenetih sredstava** za 25.000.000 dinara

Na šta se troše javna sredstva?

Budžet mora biti u ravnoteži, što znači da rashodi moraju odgovarati prihodima. Ukupni planirani rashodi i izdaci za 2020. godinu u Nacrtu odluke o budžetu iznose:

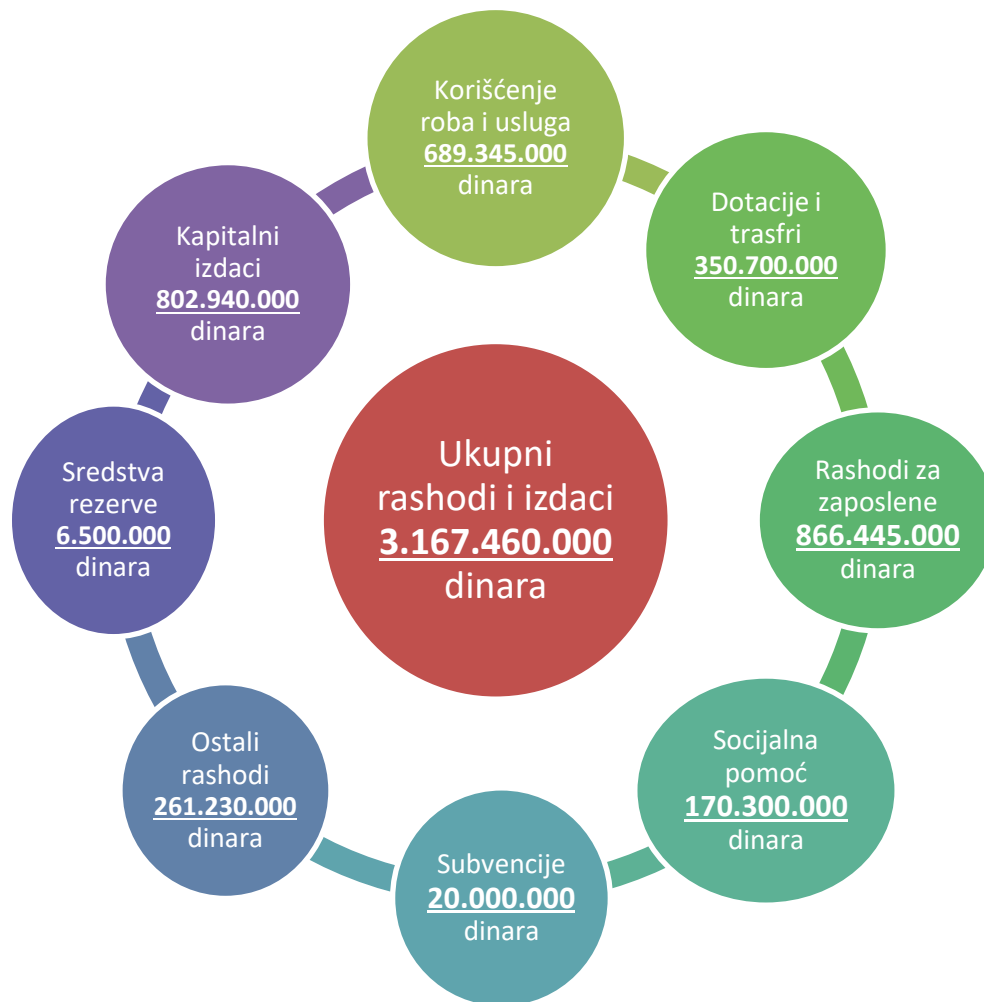
3.167.460.000
milijardi dinara

- ✓ **RASHODI** Rashodi predstavljaju sve troškove grada za plate budžetskih korisnika, nabavku roba i usluga, subvencije, dotacije i transfere, socijalnu pomoć i ostale troškove koje grad/opština obezbeđuje bez direktne i neposredne naknade.
- ✓ **IZDACI** predstavljaju troškove izgradnje ili investicionog održavanja već postojećih objekata, nabavku zemljišta, mašina i opreme neophodne za rad budžetskih korisnika.
- ✓ **RASHODI I IZDACI** moraju se iskazivati na zakonom propisan način, odnosno moraju se iskazivati: po *programima* koji pokazuju koliko se troši za izvršavanje osnovnih nadležnosti i strateških ciljeva grada; po *osnovnoj nameni* koja pokazuje za koju vrstu troška se sredstva izdvajaju; po *funkciji* koja pokazuje funkcionalnu namenu za određenu oblast i po *korisnicima budžeta* što pokazuje organizaciju rada grada Novog Pazara.

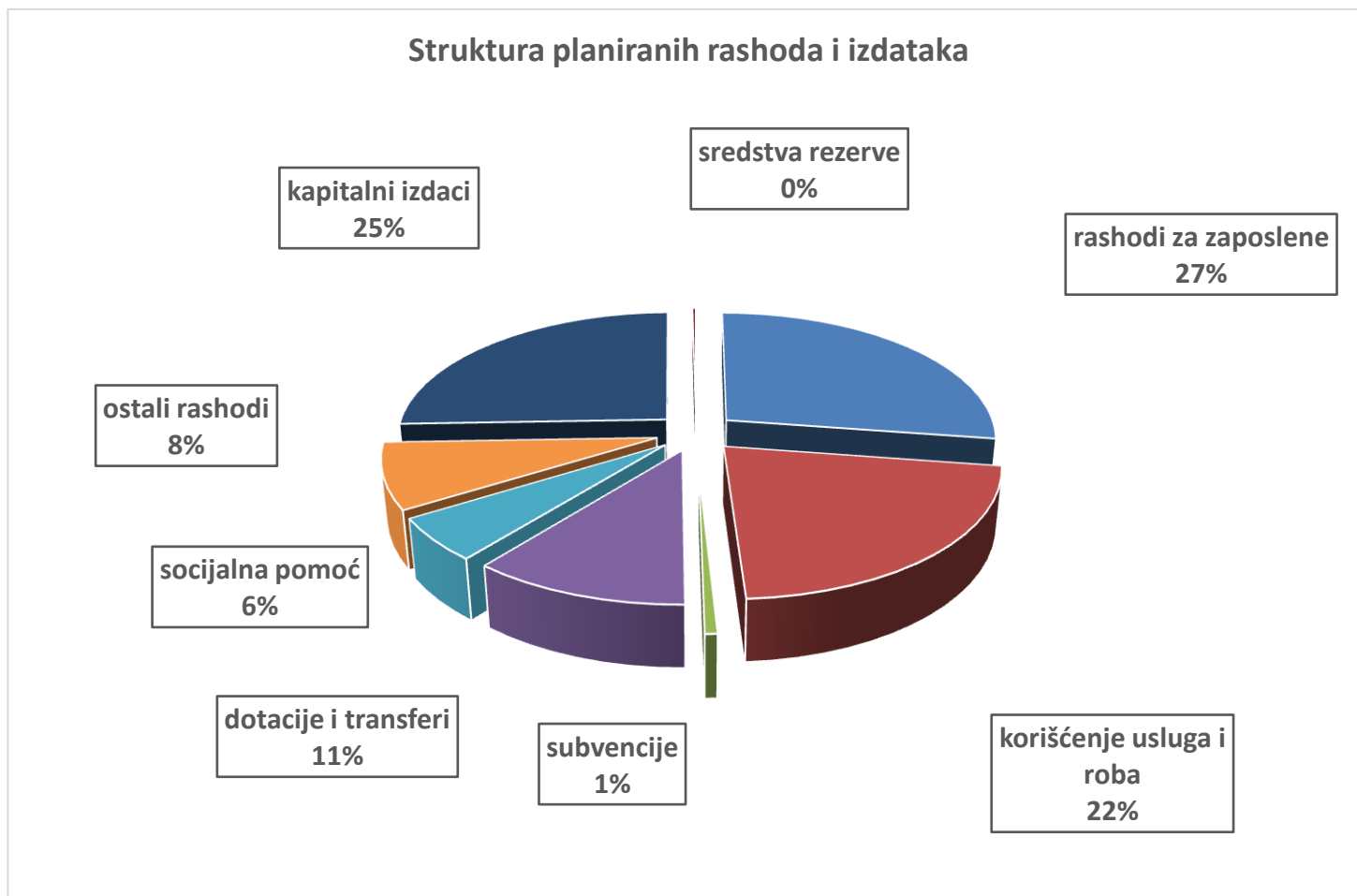
Šta su rashodi i izdaci budžeta?

Rashodi za zaposlene	<ul style="list-style-type: none">• Rashodi za zaposlene predstavljaju sve troškove za zaposlene, kako u upravi tako i kod budžetskih korisnika
Korišćenje roba i usluga	<ul style="list-style-type: none">• Korišćenje roba i usluga obuhvataju stalne troškove, putne troškove, usluge po ugovoru, specijalizovane usluge, troškove materijala i tekuće popravke i održavanje.
Dotacije i transferi	<ul style="list-style-type: none">• Dotacije i transferi su troškovi koje lokalna samouprava ima za isplatu institucijama koje su u primarnoj nadležnosti centralnog/pokrajinskog nivoa kao što su škole, centar za socijalni rad, dom zdravlja.
Ostali rashodi	<ul style="list-style-type: none">• Ostali rashodi obuhvataju dotacije nevladinim organizacijama, poreze, takse, novčane kazne.
Sibvencije	<ul style="list-style-type: none">• Subvencije se odobravaju za funkcionisanje međumnog prevoza i poljoprivrednim proizvođačima.
Socijalna zaštita	<ul style="list-style-type: none">• Socijalna zaštita obuhvata sve troškove isplate socijalne pomoći za različite kategorije građana.
Budžetska rezerva	<ul style="list-style-type: none">• Budžetska rezerva predstavlja novac koji se koristi za neplanirane ili nedovoljno planirane svrhe, kao i u slučaju vanrednih okolnosti.
Kapitalni izdaci	<ul style="list-style-type: none">• Kapitalni izdaci su troškovi za izgradnju novih, ili investiciono održavanje postojećih objekata, nabavku opreme, mašina zemljišta i slično.

Struktura projektovanih rashoda i izdataka budžeta za 2020. godinu

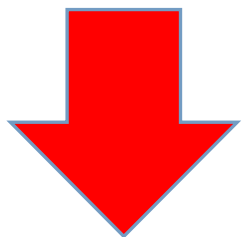

Struktura projektovanih rashoda i izdataka budžeta za 2020. godinu

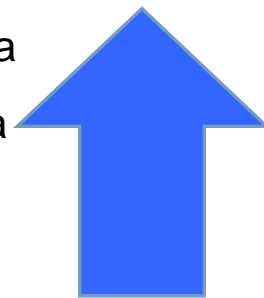
Koje promene u budžetu se očekuju u odnosu na tekuću 2019 godinu?

Projektovano je da će ukupni planirani troškovi (rashodi i izdaci) našeg grada za 2020. godinu biti **povećani** u odnosu na poslednju izmenu Odluke o budžetu za 2019. godinu za **97.150.000** dinara, odnosno za **3 %**.

- Projektovanje je smanjenje **korišćenje roba i usluga** za 37.500.000 dinara

- Projektovano je povećanje **rashoda za kapitalne izdatke** za 31.880.000 dinara
- Projektovano je povećanje **rashoda za socijalnu zaštitu** za 52.200.000 dinara
- Projektovano je povećanje **rashoda za osnovno i srednje obrazovanje** za 8.650.000 dinara

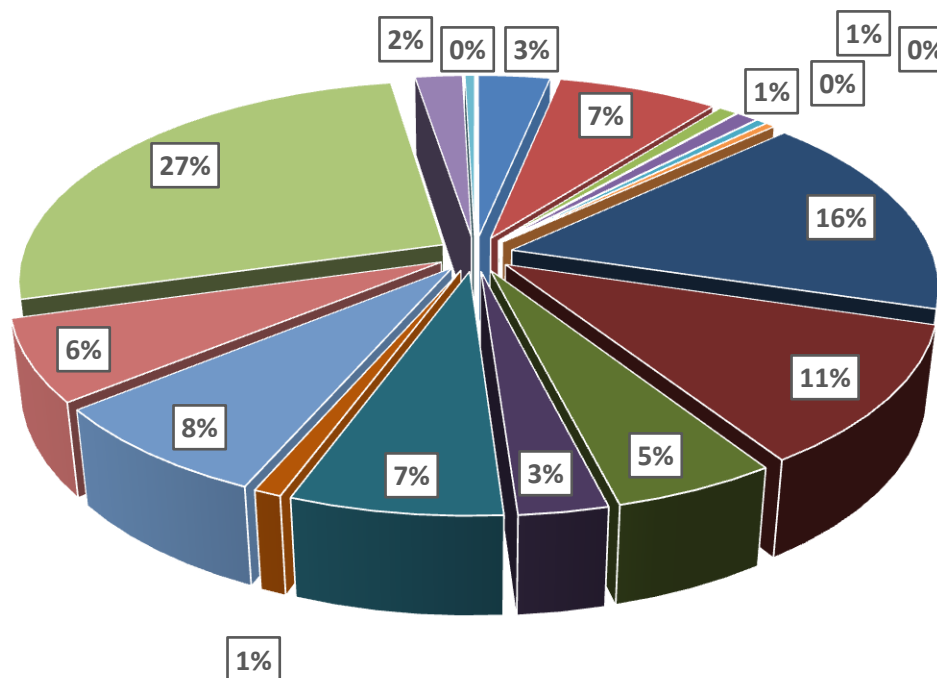

Planirani rashodi budžeta po programima

Naziv programa	Sredstva iz Nacrta Odluke o budžetu za 2020. godinu (iznos u dinarima)	% budžeta po programu
Pogram 1. Stanovanje, urbanizam i prostorno planiranje	105.000.000	3,25%
Pogram 2. Komunalne delatnosti	234.000.000	7,24%
Pogram 3. Lokalni ekonomski razvoj	27.000.000	0,84%
Pogram 4. Razvoj turizma	31.200.000	0,97%
Pogram 5. Poljoprivreda i ruralni razvoj	15.000.000	0,46%
Pogram 6. Zaštita životne sredine	13.500.000	0,42%
Pogram 7. Organizacija saobraćaja i saobraćajna infrastruktura	532.690.000	16,49%
Pogram 8. Predškolsko vaspitanje i obrazovanje	361.000.000	11,18%
Pogram 9. Osnovno obrazovanje i vaspitanje	168.300.000	5,21%
Pogram 10. Srednje obrazovanje i vaspitanje	91.940.000	2,85%
Pogram 11. Socijalna i dečija zaštita	217.500.000	6,64%
Pogram 12. Zdravstvena zaštita	28.500.000	0,88%
Pogram 13. Razvoj kulture i informisanja	245.440.000	7,24%
Pogram 14. Razvoj sporta i omladine	209.560.000	6,49%
Pogram 15. Opšte usluge lokalne samouprave	866.490.000	26,83%
Pogram 16. Politički sistem lokalne samouprave	68.880.000	2,13%
Pogram 17. Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije	14.000.000	0,43%
Ukupni rashodi po programima	3.230.000.000	

Struktura planiranih rashoda po budžetskim programima

- Stanovanje, urbanizam i prostorno planiranje
- Lokalni ekonomski razvoj
- Poljoprivreda i ruralni razvoj
- Organizacija saobraćaja i saobraćajna infrastruktura
- Osnovno obrazovanje i vaspitanje
- Socijalna i dečija zaštita
- Razvoj kulture i informisanja
- Opšte usluge lokalne samouprave
- Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije
- Komunalne delatnosti
- Razvoj turizma
- Zaštita životne sredine
- Predškolsko vaspitanje i obrazovanje
- Srednje obrazovanje i vaspitanje
- Zdravstvena zaštita
- Razvoj sporta i omladine
- Politički sistem lokalne samouprave

Najvažniji planirani projekti od interesa za lokalnu zajednicu

Naziv projekta	Planirana sredstva (iznos u dinarima)		
	2019	2020	2021
Izgradnja komunalne infrastrukture	407.000.000	361.690.000	500.000.000
Kupovina zemljišta (za izgradnju nove osnovne škole i izgradnju fabrike za predadu otpadnih voda)	90.000.000	100.000.000	120.000.000
Izrada projektne tehničke dokumentacije	80.000.000	70.000.000	100.000.000

Ka ravnopravnijem gradu – Rodno odgovorno budžetiranje

- Uvođenje principa rodne ravnopravnosti u budžetski proces doprinosi poboljšanju efektivnosti budžeta i omogućava bolji uvid u koristi koje žene i muškarci imaju od budžetskih sredstava.
- Nastavili smo trend iz prethodnih godina i proširujemo obuhvat urođenih informacija u budžetu - u skladu sa Zakonom smo u prvom kvartalu ove godine usvojili Plan postupnog uvođenja rodno odgovornog budžetiranja za narednu 2020. godinu.
- U skladu sa ovim Planom - u Nacrtu Odluke o budžetu za 2020. godinu primenili smo rodno osetljive ciljeve i/ili indikatore u okviru programa 2 - Komunalna delatnosti - Upravljanje javnim osvetljenjem, Cilj: Adekvatno upravljanje javnim osvetljenjem i **povećanje bezbednosti ženske populacije na ulicama u noćnim satima**, Indikator: **Ukupan broj zamena svetiljki i postavljanje novih u ulicama sa manjim prometom ljudi i vozila, radi poboljšanja bezbednosti zenske populacije, na godisnjem nivou** i programa 10 – Srednje obrazovanje i vaspitanje, Cilj 1: Povećanje obuhvata srednjim obrazovanjem **sa posebnim akcentom na obrazovanje ženske dece**, Cilj 2: Obezbeđeni propisani uslovi za vaspitno obrazovni rad u srednjim školama i **bezbedno odvijanje nastave sa akcentom na bezbednost ženske dece**

Učešće građana u procesu izrade budžeta

- U cilju uključivanja građana u budžetski proces, grad je sproveo anketu za Budžet 2020.
- Akcija pod nazivom **Naš budžet!** trajala je **od 19. do 27. novembra 2019.**
- Svrha ove ankete je bila da se na osnovu dobijenih rezultata odrede prioriteta u budžetu.
- Građanima je bilo ponuđeno da od **13 projekta** zaokruže tri koje bi po njihovom mišljenju trebalo da finansira grad Novi Pazar u 2020. godini.
- Takođe, građani su imali mogućnost da dodaju svoj predlog.
- Popunjavanje anketnog listića je bilo anonimno.

Naš BUDŽET

Poštovani sugrađani i sugrađanke,

Molimo Vas da od ponuđenih projekata zaokružite tri koje bi po Vašem mišljenju trebalo da finasira grad Novi Pazar u 2020. godini.

Popunjavanjem ankete pomoći ćete nam da odredimo prioritete za Budžet grada Novog Pazara za 2020. godinu.

Popunjen listić ubacite u kutiju.

Ukoliko želite, anketu možete popuniti i na gradskom sajtu www.novipazar.rs

Rezultati ankete će biti predstavljeni na javnoj raspravi o budžetu, objavljeni putem medija i na gradskom sajtu.

Popunjavanje anketnog listića je anonimno.

IZABERITE TRI NAJZNAČAJNIJA PROJEKTA

1. TOTALNA REKONSTRUKCIJA OSNOVNIH ŠKOLA
VUK KARADŽIĆ, DESANKA MAKSIMOVIĆ, BRATSTVO I MUR
2. IZGRADNJA ŠKOLE U ŠUTENOVCU
3. IZGRADNJA ZABAVIŠTA U ČUKOVCU
4. REKONSTRUKCIJA ULICE GENERALA ŽIVKOVIĆA - OD KRUŽNOG TOKA DO BENZINSKE PUMPE
5. REKONSTRUKCIJA ULICE SAVE KOVAČEVIĆA - OD BANJSKE PETLJE DO ZELENE PIJACE
6. IZGRADNJA ŠALTER SALE U POLICIJSKOJ UPRAVI NOVI PAZAR
7. REKONSTRUKCIJA KULE MOTRILJE
8. FINANSIRANJE ČETVRTOG POKUŠAJA VANTELESNE OPLODNJE ZA BRAČNE PAROVE BEZ DECE
9. STIPENDIRANJE NAJBOLJIH STUDENATA
10. SUFINANSIRANJE NABAVKE OPREME ZA POČETNIKE U BIZNISU I POLJOPRIVREDI
11. SUFINANSIRANJE OBNOVE FASADA NA STARIM STAMBENIM ZGRADAMA
12. UNAPREĐENJE SPORTSKE INFRASTRUKTURE
13. POŠUMLJAVANJE I UREĐENJE ZELENIH POVRŠINA
14. VAŠ PREDLOG _____

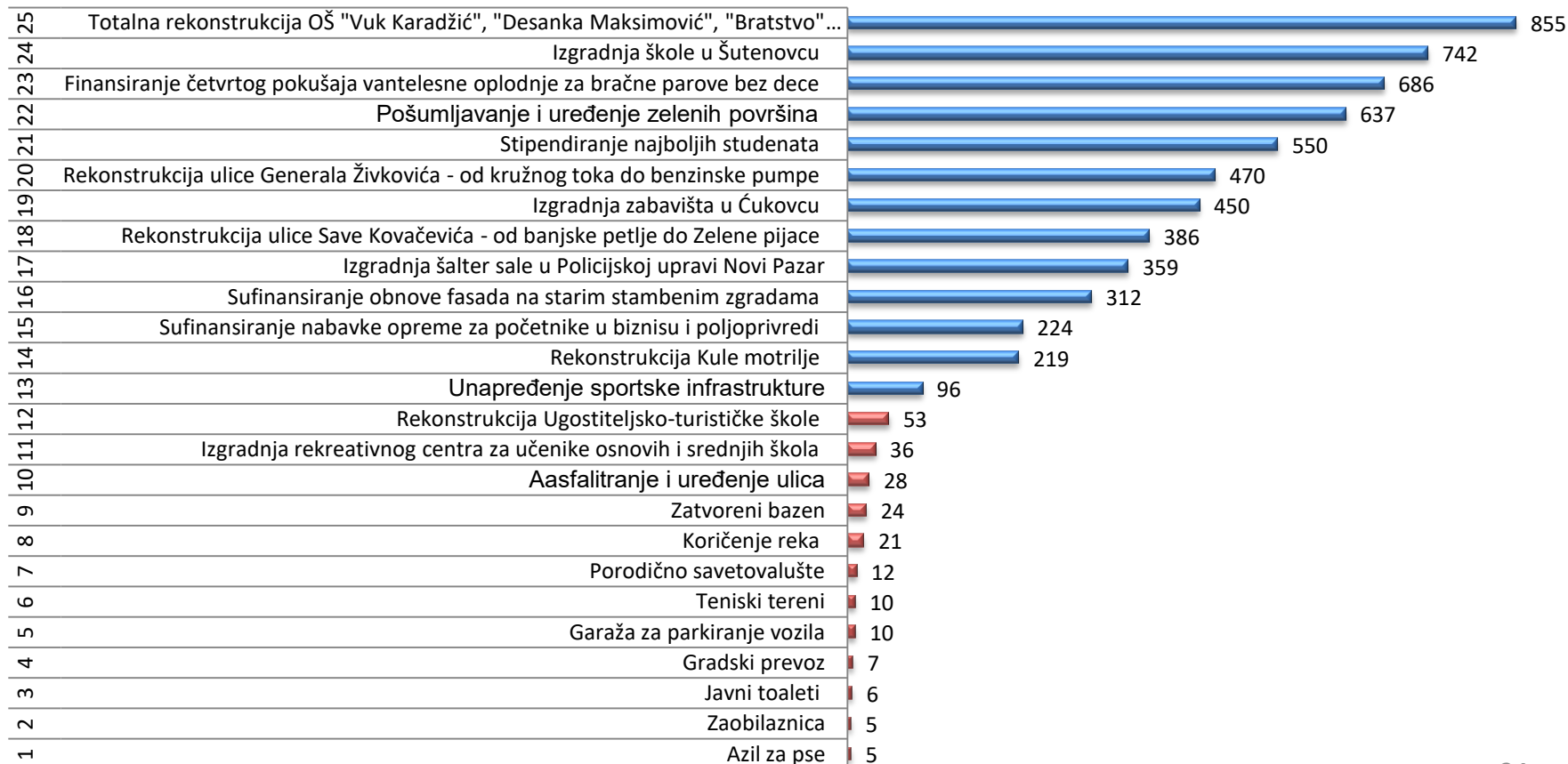
Učešće građana u procesu izrade budžeta

- Anketni listić je bilo moguće popuniti u Uslužnom centru (u toku radnog vremena) ili na štandovima kod Sebilja, kao i na gradskom sajtu. Anketa je najavljena u medijima i objavljena u na društvenim mrežama.
- Ukupno je stiglo **2583 popunjenih anketnih listića**.
- Na osnovu rezultata ankete određeni su prioriteti u realizaciji.

Učešće građana u budžetskom procesu

- Građani su glasali na sledeći način. Napomena: Osim rangiranja projekata koji su bili predloženi na anketnm listiću, na grafikonu su prikazani i projekti koje su građani sami dopisivali, a imali su 5 ili više glasova.

Anketa "Naš budžet"

GRAD NOVI PAZAR

www.novipazar.rs